

MART 2023

**ATÖLYEDE
BU AY**

Çamlıca: “Mikrodan makroya uzanan kainat algısını resmediyorum”

Sanat hayatı birçok başarılarla dolu Ressam İrem Çamlıca ile resim üzerine görüştük. Sanat Danışmanımız Öğr. Gör. Ümit Parsıl'ın sorularını içtenlikle cevaplandıran Ressam İrem Çamlıca'ya teşekkür ediyor, başarılar diliyoruz.

Parsıl: Sizin kim olduğunuzla ilgili hikayenizi kısaca bizlere anlatabilir misiniz?

Çamlıca: 1988'de İstanbul'da doğdum. 2007'de bitirdiğim Notre Dame de Sion Fransız Lisesi'nden sonra, Işık Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Sanatlar ve Grafik Tasarım bölümünde tam başarı burslu okuyarak bu bölümden 2013'te birincilikle ve yüksek onur derecesiyle mezun oldum. 2011-2012 yıllarında Study Abroad programıyla University of the Arts, Central Saint Martins BA Fine Art bölümüne kabul edilerek eğitimimin bir kısmını Londra'da sürdürdüm. Daha önceki yıllarda Avrupa'nın çeşitli kentlerinde sanat araştırmalarında bulundum ve Londra'da gerçekleştirdiğim sanat araştırmalarından sonra ilk atölyemi 2012'de İstanbul'da Galata Kuledibi'nde kurdum. 2009'dan beri yurt içi ve yurt dışında birçok sergide yer aldım. İlki 2015'te olmak üzere birçok kişisel sergi gerçekleştirdim. Sofya'da düzenlenen BIWC 2014 Tasarım kategorisinde altın madalya ve Saint Petersburg Birinci Uluslararası Ex Libris Yarışmasında birincilik ödülüm bulunmaktadır. Yurt içi ve yurt dışında çeşitli kurumların sergileri, yayınları ve koleksiyonlarında yer alıyorum. Çalışmalarımı İstanbul'da Bomonti Şişli'deki atölyemde sürdürüyorum.

Parsıl: Sanat / Sanatçı anlayışınız nedir?

Çamlıca: Her anın sanat olduğunu düşünüyorum. Hepimiz bir sanat eserinin parçalarıyız. Her an olduğu haliyle eşsizdir ve onu yaşayanlar da algılarıyla kendi öznel anlarını yaşarlar. Her bir ana bakan, yaşayan ve onu anlamlandıracak olan insanın kendisidir. Her bir kimse aynı esere veya manzaraya bakıp aynı şeyleri görüp aynı çıkarımları yapmaz. Bu noktada sanat eserlerinin işlevi insanın kendini ve dünyayı algılamasına katkıda bulunmak olabilir.

Sanatçılar yaşadıkları deneyimleri veya düşüncelerini kendi özgün yöntemleriyle ortaya koyma yetisine sahiplerdir. Her insanda oluşabilecek duygu ve düşüncelere sanatlarıyla tercüman olurlar.

Parsıl: Eserleriniz izleyicilerle buluşmadan önce yaratım öncesi düşünceleriniz neler oluyor, tasarımlarınızı tetikleyen başat etmenler nelerdir?

Çamlıca: Sanat eserlerinin toplumun ve yerkürenin ötesini sezdirmesi gerektiğine inanıyorum. Eserlerimde felsefi ve ruhani açılımlarıyla sonsuz düzende mikrodan makroya uzanan kainat algısını resmediyorum. Birleşen imgeler, sembolik anlamlarla dolu sezgisel bir dünya yaratıyor. Bilincin kademeli olarak genişlemesini on yıllık bir süreçte resim serilerine ayırarak resmettim.

İlk başta kendimden yola çıkarak biraz da kişisel meselelerle insanı ve toplumla ilişkisini inceledim. Bu seri birçok resmin dahil olduğu geniş bir seri oldu. Yaşam ve ölüm, toplumsal normlar, insanın doğduğu ya da yaşadığı yerle ilişkisi, algısı, popüler kültürün etkisi gibi çok çeşitli konuları içinde barındırıyor.

Bundan sonra Türkiye'de sanatçı olmak konusu üzerine gittiğim, doğuyu ve batıyı merkez alan iki ayrı seri çalışmam var. Bunlar biraz da eleştirel ve biçimsel çalışmalar.

Daha sonra her birinin Türkiye'nin toplumsal süreçlerinin bir yönünü temsil ettiği

ünlü isimlerin portrelerinin resmedilmesiyle gerçekleştirdiğim toplum analizi bulunuyor. Bu portre çalışmaları realistik veya pop bir çalışmadan oldukça uzak girift formlardan oluşuyor. Bu konuda da iki ayrı seri var. Bir seride ünlü isimlerin portrelerinin ayrıntılarında dönemle veya kişilerle ilgili özel simgeler bulunuyor. Diğer seride ise pop anlayışın aksine portre, karışık formlarla resmedilmiş olsa bile insanın algısının bu isimleri kolaylıkla tanıyabilmesinin zihinsel şartlanmalarıyla mümkün olduğunu gösteriyor. Bilincin sınırlı konular yerine her şeye dönüşebilen formlara ulaşması gerektiğine işaret ediyor.

Bu serilerden sonra toplumsal konulardan sıyrılarak doğa, uzay ve İstanbul'u resmettiğim seriler geldi. İnsanın biricik bakış açısının her gördüğü anı eşsiz kılan algısına dair resimler bunlar. Her biri kendi içinde gizil anlamlar taşıyorlar.

Bunlardan sonra ise daha soyut kavramları anlatan seriler geliyor. Öncelikle İstanbul ve tüm kainatı konu alarak düalizm, kozmos, sonsuzluk, yansıma, frekans, an gibi kavramları ele aldığım bir seri var. Sonrasında ise ilahi aşk ve bir olma konularını ele aldığım iki seri var. Tüm bu seriler bilincin ulaşacağı nihai noktaya giden yolda öznel basamaklar. Nihai basamak ise 'Tezahür Etmemiş Mutlak'. Websitemde sanatçı açıklamamda belirttiğim nihai basamak için ise hiçbir seri veya eser yok. Çünkü bu basamağı maddesel olarak anlatmak mümkün değil. İnsanın bu basamağı anlayabilmek için önce kendine ve kainata bakması gerekir.

Parsıl: Nasıl bu yola çıktınız? Yolculuğunuzla ilgili serüveninizi bizlerle paylaşabilir misiniz?

Çamlıca: Ben ilkokuldayken annem okuduğu tasarım üniversitesinde temel sanat dersleri almaya başlamıştı. Bir dersinden arta kalan ikişer tonda kırmızı, mavi, sarı ve siyah, beyaz guaş boyalarını bana vermesiyle benim için renklerin dünyası açılmıştı. Onları birbirine karıştırarak bulduğum nice tonda renkler beni çok etkiledi. Renge ve boyaya dair çok şey öğrendim bu şekilde. Aynı zamanda evde çeşit çeşit sanat ve müzayede kitapları olurdu ve onlarla ilgilenirdim. Küçük

yaşlardan itibaren yurt içi ve yurt dışında birçok müzeyi gezme şansım da oldu.

Lise yıllarında Patrick Süskind'in Koku isimli romanını okuduktan sonra çok etkilenmiş ve bu roman için bir çizim yapma isteği duymuştum. İşte o zamanlar bu yaptığımın ne olduğunu araştırmış ve Grafik Sanatlar okumamın iyi olacağını düşünmüştüm. Bunun üstüne babam herkese hediye edeceği bir ürün için etiket tasarlamamı istemişti. Çizim yaptığım renkli ve özgün etiketler tasarlamıştım. Bu ürünleri hediye alan istisnasız herkesin etiketlerini atmaya kıyamayıp evlerinde görecekları bir şekilde kullandıklarını duyduğumda; ayrıca bu etiketler basılırken bir Güzel Sanatlar hocasının görüp bana mutlaka sanat okusun diye haber yollamasıyla bu yolda ilerlemem gerektiğini daha çok hissediyordum. Ailem benim için farklı bir meslek düşünüyordu, o zamanlar bana da mantıklı gelmişti ve o yolda ilerledim. Ancak okula başladıktan çok kısa bir süre sonra benim asıl yolumun sanat olduğunu kesin olarak anlayarak bu yolda çalışmalara başladım.

Parsıl: Tarzınızı ve retrospektif geçmişinizi dikkate alarak kendinizi bir akımın / ekolün temsilcisi olarak görüyor musunuz?

Çamlıca: Belli bir akımın temsilcisi olmayı amaçlamıyorum. Sanat tarihine baktığımızda kendimi sembolizm akımı ile ilişkilendirdiğimi söyleyebilirim. Bu akıma dahil olan sanatçılar belli bir stilde üretilen eserlerden ziyade işledikleri konular ve onları işleyiş yöntemleri

ile bu akıma dahil oluyorlar. Ben de özgün gösterge dilimi oluşturarak özel, muğlak ve kişisel anlamlardan oluşan resimler ürettiğim için kendimi en çok sembolizm ve göstergebilim ile ilişkilendiriyorum.

Parsıl: Sanatınızı yaparken başka sanat dallarından etkilendiğiniz olur mu?

Çamlıca: Şu an yaptığım resimleri şiirlerden etkilenerek üretiyorum. Murat Revo'nun benim adıma ithaf ettiği 'Ah Meri' isimli bir şiir kitabı var. Murat Revo'nun şiirlerini resmettiğim bu seriyi 'Aşkın İfadeleri' olarak adlandırdım. Bana göre her bir resim, sevgi eylemidir. Saf ve sezgisel üretimler, resimleri gerçek sevgi nesnelere dönüştürür. İzleyicide uyanacak olumlu duygulardan başka beklenti taşımazlar.

Bu resimleri üretirken öncelikle zihnimde bazı imgeler ve sonrasında resmin bütünü canlanıyor. Daha önce defalarca okuduğum şiirlere dönüp yeniden baktığımda, hangi şiirin zihnimde canlandığını keşfediyorum ve resme o şiirin adını veriyorum.

Parsıl: Duygularınızı yaptığınız eserler aracılığıyla başkalarına yansıtabiliyor musunuz? bu duygular başkaları tarafından algılanabiliyor mu? bu size neler hissettiriyor?

Çamlıca: Evet, bir eseri üretirken hissettiğim duygular veya düşündüklerimin başkaları tarafından da algılandığına dair güzel düşüncelerini duyduğumda çok mutlu oluyorum. Resimleri benim düşündüğüm ve hissettiğim gibi algılayan insanların çok farklı yaşlarda, eğitim seviyelerinde ve farklı kültürlerden olması beni daha da mutlu ediyor. Her ne kadar resimlerimde öznel bir gösterge dili kullansam da ek bir açıklamaya ihtiyaç duyulmaksızın anlaşılabilir şeyler olması veya izleyicinin bazı şeyleri sezebilmesi benim için çok güzel bir duygu.

Parsıl: Meydana getirmiş olduğunuz tasarımlarınızı / ürünlerinizi kimler alıyor?

Çamlıca: Meydana getirdiğim ürünlerimi alan çok geniş bir kitle var. Ürettiğim ürünleri birçok farklı ülkeden, yaş grubundan ve farklı kültürlerden

satın alan insanların olması evrensel bir algıyla ürettiğimi gösteriyor.

Parsıl: Meydana getirmiş olduğunuz tasarımlarınızı / ürünlerinizi alanlar, neden alıyorlar?

Çamlıca: Benim ürünlerimi alan insanlar, ürünleri hayatlarına dahil etmek ve ürünlerle birlikte yaşamak için alırlar. Bir ürünümü alıp onla yaşamaya başlayan kişiler bundan çok memnun olduklarını, ürünlerimin hayatlarına renk ve neşe kattığını söylüyorlar. Bir de tabii detaylı işler ürettiğim için, ürünlerimle birlikte yaşayan insanlar ilk bakışta göremedikleri ve zamanla keşfettikleri birçok ayrıntı buldukları için mutlu oluyorlar.

